

Kezdeményezés ötpárti megbeszélésre

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

Pásztor István, elnök, Vajdasági Magyar Szövetség

Csonka Áron, elnök, Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége

Rácz Szabó László, elnök, Magyar Polgári Szövetség

László Bálint, elnök, Magyar Remény Mozgalom

Tisztelt Elnök Úr!

Javaslatom az, hogy a Nemzeti Együttműködés Rendszere (NER) szellemében – remélhetőleg a Kárpát-medencei Magyar Képviselők Fóruma (KMKF) Regionális önkormányzati munkacsoport társelnökeinek jelenlétében – tartsunk egy közös konzultációt a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosításával összefüggő, s a szerb kormány elnökének megküldött hatpárti levélben foglalt kezdeményezésekről.

Az összejövetel célja, hogy közös állásfoglalást alakítsunk ki a hatpárti kezdeményezésbe foglalt javaslatokról. (A levelet magyar fordításban mellékelem.)

Sajnos, a Munkacsoport ez év november 10-én megtartott ülésén nézetkülönbségek jelentkeztek a vajdasági magyar pártok képviselői között. Ha jól értem, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) képviselői, Fremond Árpád és Varga László képviselő urak nyilvánosságra került egybehangzó véleménye szerint – tekintettel a szerb politikai színtéren megjelent, a nemzeti tanácsokat elmarasztaló kritikákra – a hatok kormányfőnek címzett levele nem a megfelelő időben került a nyilvánosság elé, s veszélyezteti a már megvalósított kisebbségi jogokat is.

Az aláírók (köztük egy szlovák és egy horvát párt), ezt természetesen nem így látják.

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

Biztató azonban, hogy a hatpárti levélben a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosítására vonatkozó hét pontos módosítási javaslatokat egyenként, nyilvánosan senki nem értékelte, elemezte. Ez lehetővé teszi, hogy most a vajdasági magyar pártok közös konzultációja folyamán, meritumában megvizsgálva a levél által szorgalmazott módosításokat, megteremtjük az alapot arra, hogy kérjük az illetékes magyar szervezetek a NER szellemében történő hatékony támogatását.

Tisztelt Elnök Úr!

Tekintettel arra, hogy a hatok levelében megfogalmazott módosítási javaslatcsomag valóban lényegi változásokat vizionál a nemzeti tanácsok jogrendszerben elfoglalt helyét és ezzel legitimitásukat illetően, a javasolt konzultációt mérföldkőnek tartom a tényleges magyar politikai autonómia megvalósításának útján.

A javaslatcsomag elfogadása, s ezt a levélben is jelezzük, lehetővé tenné olyan nemzeti alapú képviseleti testület létrehozatalát, amely átfogó közjogi jogosítványainál fogva alkalmassá válna a legfontosabb nemzeti érdekek feltárására, kifejezésére és legitim képviseletére.

Ez a lehetőség az érvényes törvény alapján létrejött nemzeti tanácsoknak nem adatott meg. Nem véletlen, hogy a nagyobb nemzeti közösségek közöttük az albánok, a bosnyákok és szépszámú más kisebbség is, elégedetlenek.

A hatok egyelőre nem keresték meg az elégedetlenkedőket, mert előbb meg kell teremteni a nélkülözhetetlen magyar egységet. Mindenek előtt itthon, majd a KMKF-ben történő fellépéseinkben is. E nélkül a tényleges politikai autonómiáért folytatott küzdelemben nem tudunk előre lépni.

Javaslom, hogy az ötpárti konzultációt a meghívott budapesti vendégeink részvételével, tartsuk

Kezdeményezés ötpárti megbeszélésre

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

---

meg Szabadkán, november 18-án, pénteken 17 órai kezdettel a Vajdasági Magyar Demokrata Pártnak (VMDP) az új városháza tizedik emeletén a Lazar Nesic u. 1. szám alatti irodájában.

Ezúton jelzem, hogy a szabadkai összejöveteleinkre meghívtam a KMKF Regionális önkormányzati munkacsoportjának társelnökeit, Kőszegi Zoltánt és Harangozó Gábort is.

Abban a reményben, hogy Elnök Úr egyetért a kérdés meritumát is érintő konzultáció szükségességével, s személyesen, vagy meghatalmazottja útján részt vesz a szabadkai ötpárti összejöveteleken, tisztelettel:

Temerin, 2011. november 14.

Ágoston András, elnök

Mellékletek:

(1.)

Hatpárti levél Cvetković kormányfőhöz

Kezdeményezés ötpárti megbeszélésre

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

Megjelent a VMDP Hírlevél 250. számában,

2011. november 9-én

A kisebbségi politikai szervezetek a nemzeti tanácsokról szóló törvény módosítását kezdeményezik.

Hat szerbiai kisebbségi párt levélben fordult Mirko Cvetković szerbiai kormányfőhöz a nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsaival kapcsolatos törvény módosítása ügyében. Az alábbiakban ezt a levelet közöljük teljes terjedelmében.

Tisztelt Elnök Úr!

A kisebbségi pártok alulírott elnökei javasoljuk, hogy Szerbia Köztársaság Kormánya vizsgálja

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

---

meg a Nemzeti kisebbségek nemzeti tanácsairól szóló hatályos törvény módosításának és kiegészítésének lehetőségét. Úgy véljük, hogy ez a 2009. augusztus 31-én meghozott törvény sok vonatkozásában nem felel meg az elvárásoknak.

Erre utal Milan Marković államigazgatási és önkormányzati miniszternek a Szerb Képviselőház nemzetek közötti viszonyokkal foglalkozó bizottságán elhangzott kijelentése is, miszerint “a nemzeti közösségekről szóló törvény rossz, s hosszú távon ez a dokumentum nem fog eredményeket hozni, miközben megváltoztatásához széleskörű konszenzusra lenne szükség”. (Dnevnik, 2011. szeptember 1.)

Úgy véljük, hogy a Törvény módosítására és kiegészítésére megteremthető a széles körű konszenzus, legalábbis ha a nemzeti kisebbségekről van szó, ezért azt javasoljuk, hogy az eddigi, immár gazdag tapasztalatok alapján nyissanak politikai vitát a dokumentumnak a társadalom egésze reális igényeihez igazításának lehetséges irányvonaláról.

Ezzel összhangban a Törvény szövegének javítására a következő irányvonalakat emeljük ki:

1. Még a Törvény tervezetéről szervezett vita szakaszában, 2008 végén hangsúlyoztuk annak szükségességét, hogy a nemzeti tanácsok a képviseleti rendszer szerves részét képezzék. E követelés abból az elkötelezettségből ered, hogy a nemzeti tanácsok, mint ahogyan az más képviseleti testületek esetében is van, olyan képviseleti testületek legyenek, amelyek legitim módon feltárják, megfogalmazzák és képviselik egy meghatározott nemzeti kisebbség alapvető, a nemzeti identitás megőrzéséhez fűződő érdekeit. Mindenekelőtt az oktatásról, a tájékoztatásról és a kultúráról, valamint a kisebbségek nyelvének a nyilvános kommunikációban történő egyenrangú használatáról van szó.

2. A legitim nemzeti tanácsok megválasztásának céljából elengedhetetlen a kisebbségi választói jegyzékeknek az általános választói jegyzékből való kivonat formájában történő

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

---

kidolgozása. A kisebbségi választó jegyzéknek a közokirat tulajdonságaival kell rendelkeznie. Az általános választói jegyzékből való hiteles kivonatnak az illetékes állami szervtől kell erednie, amely a meghatározott nemzeti kisebbség reguláris részvétele mellett magára vállalja ezeknek a dokumentumoknak a rendszeres frissítését is. Egy meghatározott nemzeti kisebbség választói jegyzéke szerintünk kettős funkciót lát el. Alapot képez nem csak az adott nemzeti kisebbség nemzeti tanácsa tagjainak megválasztásához, hanem e kisebbség képviselőinek megválasztásához a Szerbiai Képviselőházban és Vajdaság AT Képviselőházában szavatolt képviselői helyek odaítélésekor történő választások alkalmával is.

3. Szem előtt tartva, hogy a nemzeti tanácsoknak az általános képviseleti rendszer szerves részeinek kell lenniük, meg kell határozni a jelölési eljárás során az általános előírások összehangolt alkalmazásait is. Ebben az értelemben a nemzeti tanácsok tagjainak megválasztásakor a jelöltek állítása csak a nemzeti előjellel bíró pártoknak, továbbá (meghatározott feltételek között) polgárok csoportjának jogosultsága lehessen.

Ezzel a megoldással összhangban az egyesületek és más civil szervezetek nem vehetnek részt a jelöltállítás eljárásában.

A lehetséges érdekellentétek kiküszöbölése céljából a nemzeti tanácsok tagjainak megválasztásában nem vesznek részt azok, akik a végrehajtó hatalomban tisztséget töltenek be, vagy akiket a végrehajtó hatalom vezetői pozícióba nevezett ki.

A nemzeti tanácsok tagjainak megválasztásában csak azok a választók vehetnek részt, akik szerepelnek a kisebbségi közösség külön választói jegyzékén.

4. El kell háritani a nemzeti kisebbségeknek a Szerb Köztársaság és Vajdaság AT képviseleti testületeiben való részarányos képviseletével kapcsolatos alkotmányellenes helyzetet. Egy adott kisebbségnek a képviseleti testületekben való részarányos képviselete meghatározásának kiindulópontjaként a 2011. októberi népszámlálás adatai szolgálnának. A szavatolt képviselői helyek intézménye sok országban sikeres eszközt jelent a kisebbségi közösségek képviselőinek az állam törvényhozói tevékenységébe való bevonására.

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

---

5. Szem előtt tartva a nemzeti előjelű pártok általános anyagi helyzetét, az idevágó törvény módosításával meg kell teremteni a feltételeket ahhoz, hogy ezek a pártok részt vehessenek az általános parlamenti választásokon, hogy a kisebbségi választói jegyzéken szereplő választópolgárok megválaszthassák képviselőiket a köztársaság és a tartomány képviselőházaiba.

6. A nemzeti tanácsok illetékességének az érvényes törvényben szereplő meghatározási módja nem tett eleget az elvárásoknak. Ezért elengedhetetlen, hogy a meglévő (elvben csekély), a döntési jog és a vétó intézményét jelentő meghatalmazások mellett a nemzeti tanácsok részére megállapítsanak egy általános illetékességet is. Hogy a továbbiakban a nemzeti legitimitásuk alapján a nemzeti identitás megőrzésével kapcsolatos egyéb kérdéseket is kezdeményezhessenek, s hogy az illetékes állami szervekhez történő folyamat alapján erre 60 napon belül joguk legyen választ is kapni.

7. Tekintettel a tapasztalt hiányosságokra, a Törvény 114. szakaszát, amely a nemzeti tanácsok eszközei elnyerésének kritériumaival és módozataival kapcsolatos, konkretizálni kell.

Újvidék, 2011. november 8.

Tisztelettel:

Kezdeményezés ötpárti megbeszélésre

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

Ágoston András elnök, Vajdasági Magyar Demokrata Párt, Temerin

Dorđe Čović, elnök, Horvátok Demokratikus Közössége, Szabadka

Csonka Áron, elnök, Vajdasági Magyarok Demokratikus Közössége, Óbecse

Rácz Szabó László, elnök, Magyar Polgári Szövetség, Zenta

László Bálint, elnök, Magyar Remény Mozgalom, Szabadka

Jan Paul, elnök, Szlovák Párt (VajMa)

(2.)

A magyar (perszonális) autonómia ismérvei

(A KMKF-hez ez év március 8-án eljuttatott dokumentum)

Kezdeményezés ötpárti megbeszélésre

Írta:

2011. november 14. hétfő, 11:25 -

Lévén, hogy a közös autonómiaigényt mégis Budapestnek kell a nemzetközi politikai szintén megjeleníteni, a VM DP újra oda fordul a KMKF fórumához azzal a javaslattal, hogy a résztvevők tegyék napirendre a magyar (perszonális) autonómia ismérveit.

Az etnikai alapú perszonális, nem-területi autonómia ismérvei a VM DP szerint a következők:

a) legális és legitim képviseleti testülete és végrehajtó szerve van;

b) közjogi szempontból beépül az államhatalom döntéshozatali és végrehajtási intézmény-rendszerébe;

c) az oktatás, a művelődés és a közszolgálati típusú tájékoztatás autonóm funkcióinak biztosításával és érvényesítésével foglalkozik;

d) ezen a területen önálló jogszabályalkotási és végrehajtási jogosítványai vannak;

e) vagyonnal és önálló pénzforrásokkal rendelkezik, amelyek, csakúgy, mint jogszabály-alkotási jogosítvány, összefüggésben állnak a perszonális autonómia jogkörével;

f) a kisebbségi szavazók névjegyzéke alapján, demokratikus többpárti választások útján jön létre;

g) nem követel területi elhatárolódást, ugyanakkor lehetővé teszi, hogy a kisebbségi közösség az autonómiája keretei között feltárja, kifejezze, és legitim módon képviselje identitása megőrzése szempontjából fontos politikai alapérdekeit.